
Radom, gm. loco, woj. mazowieckie, AZP 74-68

Informator Archeologiczny : badania 33, 195-196

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

terenu zajętego przez miasto i pozwoliły na odtworzenie przemian przestrzennych oraz pierwotnej parcelacji tego rejonu (z pocz. XIV w). Wyróżniono 10 faz i kilkadziesiąt poziomów użytkowania terenu od 1. ćwierci XIV w. do czasów współczesnych. Odkryto liczne relikty zabudowy w postaci budynków drewnianych o konstrukcji zrębowej, warsztat rzemieślniczy, studnie, latryny itp. Pośród inwentarza materiału zabytkowego największy udział obok ceramiki mają wyroby metalowe i kościane.

Materiał w posiadaniu Zespołu Archeologiczno-Konserwatorskiego mgr Andrzej Gołębniak.
Badania zakończono.

PŁOCK, st. PSM 82, Stare Miasto, Stary Rynek 10, gm. *loco*, woj. mazowieckie, AZP 50-54

- miasto średniowieczne

Ratownicze badania wykopaliskowe, prowadzone w dniach od 7 kwietnia do 4 czerwca pod kierownictwem mgr. Macieja Trzecieckiego (Zespół Archeologiczno-Konserwatorski mgr Andrzej Gołębniak). Finansowane przez Urząd Miasta w Płocku. Przebadano powierzchnię 100 m².

Trzy wykopy usytuowane na podwórzu posesji Stary Rynek nr 10 miały na celu prześledzenie początków zasiedlenia tej części średniowiecznego Płocka. W trakcie badań wyeksplorowano 202 jednostki stratygraficzne kategorii I, wyróżniono 210 jednostek stratygraficznych kategorii II. Inwentarz zabytków liczy: 718 fragmentów naczyń ceramicznych, 14 przedmiotów metalowych, 5 naczyń szklanych (6 butelek i 1 szklanica), 29 fragmentów kafli, fragmenty wyrobów skórzaných (w tym 2 zachowane w całości buty). Ponadto 10 pozycji inwentarza stanowią przedmioty drewniane, w tym 4 toczone talerze (1 zachowany w całości), 146 kości zwierzęcych i 2 fragmenty tkanin.

Materiał w posiadaniu Zespołu Archeologiczno-Konserwatorskiego mgr Andrzej Gołębniak.
Badania zakończono.

PŁOCK, st. PSM 83, Stare Miasto, Stary Rynek 17, gm. *loco*, woj. mazowieckie, AZP 50-54

- miasto średniowieczne

Ratownicze badania wykopaliskowe realizowano w dniach od 19 lipca do 4 września pod kierownictwem mgr. Dariusza Osińskiego (Zespół Archeologiczno-Konserwatorski mgr Andrzej Gołębniak). Finansowane przez Urząd Miasta w Płocku. Przebadano powierzchnię 62,4 m².

Celem badań było pełne rozpoznanie pierwotnej bryły budynku, umożliwiające rekonstrukcję istniejącej kamienicy jako typowego przykładu barokowych kamienic typu południowego. Niewielka powierzchnia eksplorowanych wykopów, pomimo zachowania niemal pełnej stratygrafii stanowiska, nie pozwoliła na pozyskanie większej ilości zabytkowego materiału ruchomego.

Materiał w posiadaniu Zespołu Archeologiczno-Konserwatorskiego mgr Andrzej Gołębniak.
Badania zakończono.

RADOM, gm. *loco*, woj. mazowieckie, AZP 74-68

- zespół popijarski

Badania w dniach od 5 lipca do 31 sierpnia prowadził dr Zbigniew Lechowicz.

Zrealizowano prace badawcze w następującym zakresie: założono 8 wykopów badawczych o łącznej powierzchni 120 m²; założono 3 sondáže o łącznej powierzchni 18 m².

Wydobyto i zinwentaryzowano 5714 artefaktów (w tym 3082 fragmenty ceramiki, 1036 fragmentów skóry). W zakresie prac architektoniczno-historycznych zweryfikowano badania A. Gruszeckiego i R. Kańskiego, ponadto dokonano odsłonięcia 95 m² odkrywek podtynkowych, w tym zbadano i zadokumentowano 65 węzłów architektonicznych.

Ustalono, iż badany zespół architektoniczny jest związany z kolejnymi etapami rozwoju tzw. Nowego Miasta, założonego przez Kazimierza Wielkiego oraz kolejnymi fazami zabudowy przestrzeni między pierzeją południową rynku i obszaru przylegającego do murów miejskich.

W czasie prac badawczych wydzielono zespoły zabudowy drewnianej z 2. połowy XIV i początku XV wieku, fazy zabudowy z przełomu XV/XVI wieku, rozbudowy przylegających do linii fortyfikacji budynków z XVI i XVII wieku. Dokonano weryfikacji i rozwinięcia faz wydzielonych przez A. Gruszeckiego i J. Widawskiego, sprecyzowano datowania w/w w oparciu o ponowną interpretację źródeł pisanych. Ponadto wyznaczono strefy zagrożenia dla substancji zabytkowej miasta gotyckiego w obrębie dziedzińca zespołu popijarskiego i przylegającego do budynków skrzydła południowego.

Prace analityczne i kameralne realizowane są równolegle.

RADOM, zamek, gm. *loco*, woj. mazowieckie

- zamek

Zamek w Radomiu od dość dawna budził zainteresowanie wielu badaczy, o czym świadczy całkiem obfita jego bibliografia. We wszelkich opracowaniach zawsze opierano się na licznych pisanych źródłach historycznych, wzbogaconych co najwyżej o spostrzeżenia z doraźnych nadzorów archeologicznych, nigdy jednak nie dokonano jego rzetelnej analizy architektonicznej ani nie wykonano planowych badań wykopaliskowych. Uzyskane w trakcie przypadkowych nadzorów znaleziska obecnie są niedostępne, gdyż zaginęły lub zostały rozproszone. Szczęśliwie się złożyło, że część z nich wcześniej sfotografowano, a niektóre zdjęcia detali kamieniarskich zostały nawet opublikowane. Po tych nieprofesjonalnych „badaniach” pozostał fałszywie zrekonstruowany mur przylegający do zachodniej szczytowej elewacji „domu wielkiego” i pustateczka po dokumentacji w archiwum Radomskiego Konserwatora Zabytków.

W roku 1999 zespół Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej z Łodzi w porozumieniu z radomską delegaturą Państwowej Służby Ochrony Zabytków wykonał odkrywki pasowe odsłaniające fragmenty wątków ceglanych na elewacjach wschodniej, południowej i zachodniej budynku dawnego domu zamkowego (obecnej plebani parafii św. Jana Chrzciciela). Stwierdzono istnienie dobrze zachowanych wątków ceglanych, niewątpliwie gotyckich w partii piwnicznej budynku plebani. Natrafiono na relikty detalu kamieniarki okien pomieszczeń piwnicznych oraz ślady czterech skutych przypór.

Wyniki tychże zabiegów posłużyły do sformułowania wieloetapowego „Programu badań archeologiczno-architektonicznych zespołu zamkowego w Radomiu”.

Zabytki ruchome uzyskane w trakcie badań i ich dokumentacja po zakończeniu opracowania znajdują się w zbiorach działu archeologicznego Muzeum w Radomiu.

Badania będą kontynuowane.

ROGÓW OPOLSKI, st. 13, gm. Krapkowice, woj. opolskie, AZP 92-37/13

- ślad osadnictwa (?) z epoki kamienia
- osada kultury lużyckiej z epoki brązu – okresu halsztackiego
- osada z okresu wczesnego średniowiecza (?)
- osada z okresu późnego średniowiecza-nowożytności

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w marcu przez dr. Jarosława Bronowickiego (autor sprawozdania, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Oddział we Wrocławiu). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 0,12 ha.

Celem badań była eksploracja nawarstwień kulturowych zagrożonych zniszczeniem w wyniku budowy autostrady. W trakcie prac natrafiono na peryferyczną, południowo-wschodnią część sta-